

Dönem : 1
Toplantı : 6

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 961

**İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesine ilişkin 2 numaralı Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu
(Millet Meclisi 1/341; Cumhuriyet Senatosu 1/796)**

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 301)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3914-22754-1/341*

21 . 6 . 1967

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 19 . 6 . 1967 tarihli 121 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesine ilişkin 2 numaralı Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, dosyasıyla birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 15 . 3 . 1967 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 12, 19 . 6 . 1967 tarihli 117 ve 121 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 301)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/796
Karar No. : 36*

27 . 6 . 1967

Yüksek Başkanlığa

İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesine ilişkin 2 numaralı Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı Dışişleri Komisyonununun 27 . 6 . 1967 günkü toplantısında ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır buldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Tasarının gerekçesinde bildirilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Cumhurbaşkanınca S.Ü.
S. H. Ürgüplü

Sözcü
Tabii Üye
A. Yıldız

Kâtip
Tekirdağ
C. Tarlan

Balıkesir
E. Aka

Sinop
S. Batur

Ankara
H. O. Bekata

Konya
M. Obuz

Samsun
F. Tevetoğlu

Ağrı
S. Türkmen

Çorum
S. Yalçuk

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesine ilişkin 2 numaralı Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetimiz adına 6 Mayıs 1963 tarihinde imza edilmiş bulunan, «İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesi» ne ilişkin, «Avrupa İnsan Hakları Divanına istişari mütalâa verme yetkisi bahşeden 2 numaralı Protokol» ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

İnsan hakları ve anahürriyetlerini korumaya dair Avrupa Sözleşmesine ilişkin 2 numaralı Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 neü madde aynen kabul edilmiştir.

AVRUPA İNSAN HAKLARI DİVANINA İSTİŞARI MÜTALÂA VERMEK YETKİSİ TANIYAN İNSAN HAKLARI VE ANAHÜRRIYETLERİNİ KORUMA SÖZLEŞMESİNİN 2 NO.LU PROTOKOLÜ

İşbu protokolün imzacıları, Avrupa Konseyine üye devletler,

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan İnsan Hakları ve Anahürriyetlerini Koruma Sözleşmesinin - aşağıda Sözleşme olarak isimlendirilmiştir - hükümlerini, bilhassa muhtelif organlar meyanında bir Avrupa İnsan Hakları Divanı (Aşağıda Divan olarak isimlendirilmiştir) tesis eden 19 ncu maddesini göz önünde bulundurarak,

Divana, bâzı şartlar altında istişari mütalâa verme yetkisi tanınmasının uygun olacağını nazarı itibara alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde — 1.

1. Divan, Bakanlar Komitesinin talebi üzerine, Sözleşmenin ve protokollerin yorumlanması ile ilgili hukukî meseleler üzerinde istişari mütalâalar verebilir.

2. Ancak, bu mütalâalar, ne Sözleşmenin 1 nci bölümünde ve protokollerinde tâyin edilen hak ve hürriyetlerin muhtevası veya şümulü ile ilgili meselelere, ne de Komisyon, Divan veya Bakanlar Komitesinin, Sözleşmede öngörülen bir müracaat neticesinde karara bağlamak durumunda kalabileceği diğer meselelere ilişkin bulunamaz.

3. Bakanlar Komitesinin Divandan istişari mütalâa talebetmek kararı Komiteye katılmak hakkına sahip temsilcilerin üçte iki oy çoğunluğuyla alınır.

Madde — 2.

Bakanlar Komitesi tarafından yapılan talebin, işbu protokolün 1 nci maddesinde tâyin edilen istişari yetkisine girip girmediğini Divan kararlaştırır.

Madde — 3.

1. İstişari mütalâa taleplerini incelemek üzere, Divan Genel Kurul halinde toplanır.
2. Divanın mütalâası gerekçelidir.
3. Mütalâa, tamamen veya kısmen hâkimlerin müşterek fikrini ifade etmediği takdirde, her hâkim şahsi mütalâasını belirtmek hakkına sahiptir.
4. Divanın mütalâası Bakanlar Komitesine bildirilir.

Madde — 4.

Sözleşmenin 55 nci maddesinin verdiği yetkinin genişletilmesi suretiyle ve işbu protokolün gayesine uygun olarak, Divan lüzumlu gördüğü takdirde, yönetmeliğini tanzim ve çalışma usullerini tesbit eder.

Madde — 5.

1. İşbu protokol,
  - (a) onaylama veya kabul kaydı olmaksızın imzalama;
  - (b) onaylama veya kabulün takibedeceği onaylama veya kabul kaydı ile imzalama,Suretiyle Taraf olabilecek Sözleşmenin imzacıları Avrupa Konseyine üye devletlerin imzasına açıktır.

Onaylama veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

2. İşbu Protokol Sözleşmeye Taraf olan bütün devletlerin bu maddenin birinci fıkrası uyarınca protokole taraf olmaları ile yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Protokolün yürürlüğe girişinden itibaren, 1 ilâ 4 ncü maddeler Sözleşmenin bünyesine dâhil edilecektir.

4. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

(a) Onaylama veya kabul kaydı olmaksızın her imzalamayı;

(b) Onaylama veya kabul kaydı ile her imzalamayı;

(c) Her onaylama veya kabul belgesi tevdiini;

(d) Bu maddenin 2 ncü fıkrasına uygun olarak, işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini;

Konseye üye devletlere bildirecektir.

Yukardaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu protokol, Fransızca ve İngilizce olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli bulunmak üzere, tek nüsha halinde, 6-Mayıs 1963 tarihinde, Strasburg'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter mümzi devletlerin her birine bu protokolün aslına uygun örneklerini tevdi edecektir.

